

VĚSTNÍK

Praha 29. října 2014

Ročník VII., Číslo 10

VÝROČÍ

Letošní rok je ve znamení oslav 100 let od zahájení 1. světové války. Ve všech médiích se vzpomíná na legionáře i vojáky, kteří až do konce zůstali věrni monarchii. Je dobře, že si na miliony padlých vojáků někdo po letech vzpomněl a připomenou se i ti živi. Vždyť pro vznik našeho státu udělali legie obrovský kus práce a úsilí politiků by bylo jen sotva úspěšné, kdyby nemohli prokázat zájem a nadšení lidí pro vlastní stát a národní samostatnost.

Každá válka přináší kromě politických bodů také rozvoj vědy a techniky. Z vynálezů, které se tak zdokonalily nebo objevily během války lze v poválečném státu čerpat mnohdy více než během války. Ani si možná neuvědomíme kolik dnes běžných vynálezů stálo za snahou vědců během války. Asi nejznámějšími jsou atomová energie, případně suchý zip, ale také vynálezy na poli elektrotechniky. V důsledku toho došlo, zejména po roce 1945 k rozvoji desítek oborů včetně železniční dopravy.

Právě na 1. října si můžeme připomenout 50. výročí zahájení provozu vysokorychlostní železnice Šinkansen v Japonsku. Šlo o první stavbu specializované železniční tratě na světě určené výhradně pro rychlou osobní dopravu. Japonsko po válce mělo úzkorozchodné tratě s nedostatečnou kapacitou, navíc poškozenou během války. Původní projekt přestavby tratí na normální rozchod by znamenal obrovské investice. Na místo toho byl v 50. letech přijat projekt samostatných tratí pro osobní dopravu. Jako první došlo na spojení dvou největších měst Tokia a Ósaky. Otevření tratě proběhlo za osobní účasti císaře Hirohita a proběhlo před zahájením XVIII. letních olympijských her, které byly zahájeny v Tokiu 10. října 1964. Celý svět začal obdivovat dokonané moderní rychlovlaky a jejich přesnost. Během tří let od zahájení provozu bylo na této trati přepraveno 100 milionů cestujících.

Poválečný vývoj nebyl vždy jen pozitivní, někdy vznikly kroky, které se s odstupem času ukázaly jako chybné nebo scestné. Takovým krokem bylo 7. října 1949 vyhlášení Německé demokratické republiky, vzniklé ze Sovětské okupační zóny. Rozdělení Německa na dva státy znamenalo na 40 let rozdělení Evropy a neoficiální vyhlášení stavu, kterému se říkalo studená válka. Po 41 letech, shodou okolností opět v říjnu, došlo ke znovu sjednocení státu.

Na 8. října připadá 205. výročí jmenování knížete Klemense Wenzla von Metternich za rakouského ministra zahraničí. V této funkci vydržel plných 39 let a po celou dobu výrazně ovlivňoval mocenské dějiny celé Evropy. Byl, ale také velkým sběratelem. Už v roce 1828 založil na svém zámku Kynžvart, své muzeum.

Dluhopis Japan National Railway a císař Hirohito při slavnostním otevření 1. 10. 1964

Klemens Wenzel Nepomuk Lothar kníže z Metternich-Winneburgu, vévoda z Portelly, hrabě z Königswartu (*15.5.1773- †11.6.1859)

Metternich sbíral historické mince, umělecké předměty, staré zbraně, technické i jiné kuriozity a měl též velkou sbírku přírodnin. Současně měl jednu z největších knihoven. V ní byl i vzácný fragment Starého zákona z konce 8. století. Během revolučního roku 1848 byl zbaven funkce a odešel z politiky. Zemřel v roce 1859 ve věku 86 let.

Metternich se snažil udržet různorodé národy monarchie pevně i za cenu krvavých obětí. Výsledek vedl k zahájení národních snah a nakonec k rozpadu habsburské monarchie. Díky tomu se po tři sta letech obnovila naše samostatnost a vznikl Československý stát.

Praha, 29. října 2014

OHLEDNUTÍ ZA VELETRHEM

Letošní veletrh Sběratel 2014 byl v řadě ukazatelů výjimečným. Už samotná návštěvnost, která letos překročila 12.500 osob znamenala asi 5% nárůst oproti loňskému roku a tak se dá říci, že přibývá jak pravidelných návštěvníků, tak těch, kteří každým rokem objevují veletrh Sběratel jako novou příležitost. Roste i počet zájemců o cenné papíry, což jsme velice přivítali, zejména na našem stánku.

S ustupující finanční krizí, je velmi cítit, že se lidé vracejí ke „zbytným“ sběratelským zájmům a pozvolna utrácejí větší částky za své koníčky než v minulých letech. To je poznat především při nákupu hodnotnějších položek, které mnozí berou spíše jako trvalou investici ke zhodnocení svých prostředků a ukládají do nich své peníze. To je případ zejména zlata a drahých kovů, mincí, ale zájem je znát i v oborech notafilie a skripofilie. Co letošní ročník ovlivnilo trochu negativně, byla politická situace v Evropě a velmi citelný úbytek ruský mluvících sběratelů. Naopak výrazně ovlivnila návštěvnost akce, pořádaná v sobotu na zdejším letišti, totiž letecký den. Díky krásnému slunečnému počasí, navštívilo letiště několik tisíc lidí, kteří měli možnost zadarmo v rámci spojení obou akcí vstoupit i do hal veletrhu. Díky tomu přišli i lidé, kteří doposud o akci neměli velké povědomí a mnozí z nich i díky svým dětem možná zasadili semínko sběratelství i v další generaci.

Naše muzeum cenných papírů se účastnilo veletrhu již posedmé a z posledních let, považujeme letošní naši účast za jednu z nejlepších. Stoupá zájem o naše poradenství, lidé přinášejí i zajímavé kousky nejen k ocenění, ale i do našeho muzea, které tak získává nové exponáty a stoupá i zájem o nabízené papíry na našem stánku. Pokud se zachová trend ekonomického růstu, opět se zvedne i zájem laiků o cenné papíry určené sběratelským účelům, budou další ročníky rovněž úspěšné. Ti, co sbírají už delší dobu podobný výkyv neodradil a z těch co si před roky koupili nějaký ten cenný papír jako dekoraci se stávají k naší radosti začínající sběratelé, kteří rozšiřují své sbírky o další přírůstky.

Kromě našeho stánku, jsme tak jako každý rok, i letos poskytli exponáty určené k prezentaci široké veřejnosti. Výstava se tentokrát konala ve foyeru vstupní haly, současně s dalšími výstavami. Vzhledem k výročí zahájení 1. světové války jsme letos představili kolekci plakátů k podpoře válečných půjček z obou stran barikád, jak ze strany Rakouska tak i Francie. Originály plakátů jsou tak velké, že by nebylo možné je rozumně vystavit a tak vznikly zmenšené reprodukce, aby jich bylo možné představit co nejvíce v rozumné míře ukazující vývoj celé války na obou frontách a to jak graficky tak v symbolické rovině.

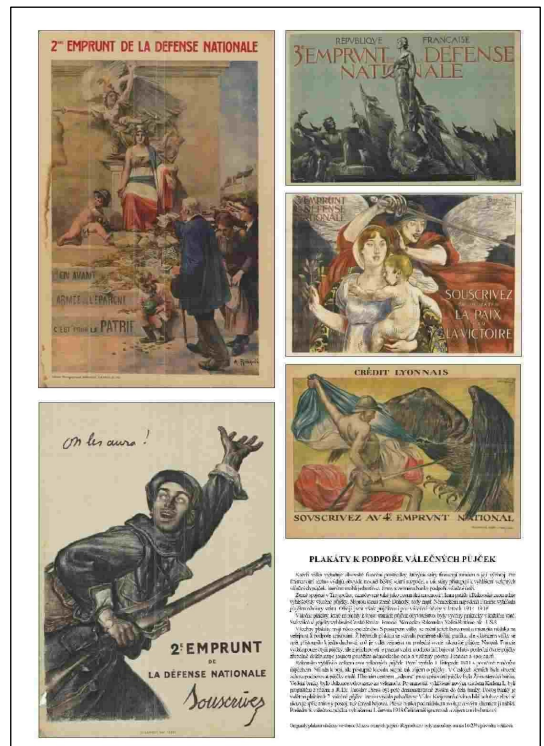
Akce konané v souvislosti s výročím 100 let od vypuknutí světové války jsou nejen vzpomínkou na události, ale také důležitým pojítkem se sběrateli vojenských artefaktů.

Výstavní panely s našimi válečnými plakáty sledovali návštěvníci se zaujetím.

Všem návštěvníkům letošního ročníku veletrhu Sběratel děkujeme za zájem a budeme rádi, pokud nás navštíví i příště. Již tentokrát 18. ročník se bude konat na stejném místě ve dnech 3.-5. září 2015.

PLAKÁTY K PODPOŘE VÁLEČNÝCH PŮJČEK

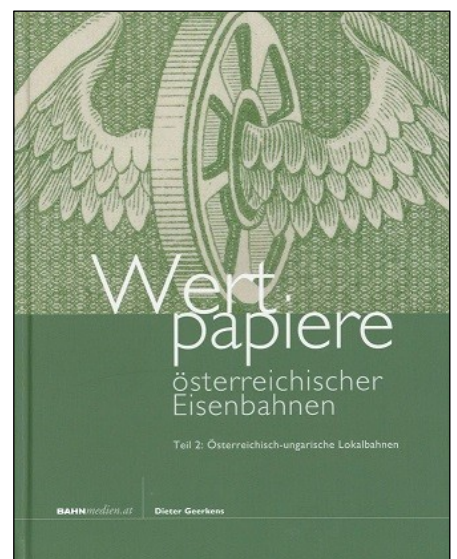
Naše válečná muzea a sbírky musejních institucí mají v současnosti největší počet válečných plakátů. Tyto plakáty jsou velmi zajímavé a jejich výzkum je velmi důležitý. V současnosti je velmi obtížné najít tyto plakáty a jejich výzkum je velmi důležitý. V současnosti je velmi obtížné najít tyto plakáty a jejich výzkum je velmi důležitý.

NOVÁ LITERATURA

Literatury v oboru skripofilie je zatím ve světovém měřítku velmi málo, spíše vznikají ilustrační obrazové publikace nebo jakési přehledy historického vývoje. Od počátků našeho oboru vzniklo velmi málo specializovaných katalogů mapujících jednotlivé papíry v nějakém uceleném přehledu. To se týká zejména světových papírů, kdy již vyšly podrobnější katalogy v USA, Francii, Německu nebo v Itálii. U nás zatím vyšel jediný katalog Pivovarů a sladoven.

O to víc potěší nová kniha vydaná v Rakousku. Jde vlastně už o 2. díl knihy „Cenné papíry rakouských železnic“, obsahující tzv. místní dráhy. V 1. dílu byly hlavní tratě. Autor Dieter Geerkens již vydal celou řadu děl na toto téma. Má za sebou katalog rakouských bank a také soupis uherských železnic. Pozitivní na tomto druhém díle je i velké zastoupení drah na území České republiky. Naše muzeum spolu s dalšími archivy poskytlo do tohoto dílu řadu vyobrazení včetně pohlednic, akcií a dluhopisů. Některé z reprodukcí, zejména z vídeňských archivů, budou publikovány vůbec poprvé.

Jen namátkou uvádíme tratě města Aš, Bílá, Brno, Břeclav, Čerčany, Holic, Chrudim, Jablonec, Jičín, Liberec, Louny, Luhačovice, Karlovy Vary, Kadaň, Kolín, Králův Dvůr, Mikulov, Most, Neratovice, Opava, Oslavany, Polička, Praha, Prachatice, Strakonice, Svitavy, Tábor, Tachov, Telč, Turnov, Vodňany, Vsetín a řadou dalších měst, včetně městských drah. Druhý díl obsahuje přes 400 stran a je vydán v pevné vazbě. Oficiálně vychází až začátkem listopadu. Její nevýhodou pro náš trh je cena 59 EUR (asi 1.650 Kč) za každý díl. Kdo si bude chtít knihu koupit v Rakousku přímo, musí počítat ještě s poštovním okolo 20 EUR. Pro naše čtenáře můžeme zajistit knihu bez poštovního, pouze za cenu knihy. Případné objednávky směřujte na náš mail muzem@das-mcp.cz

NOVINKY

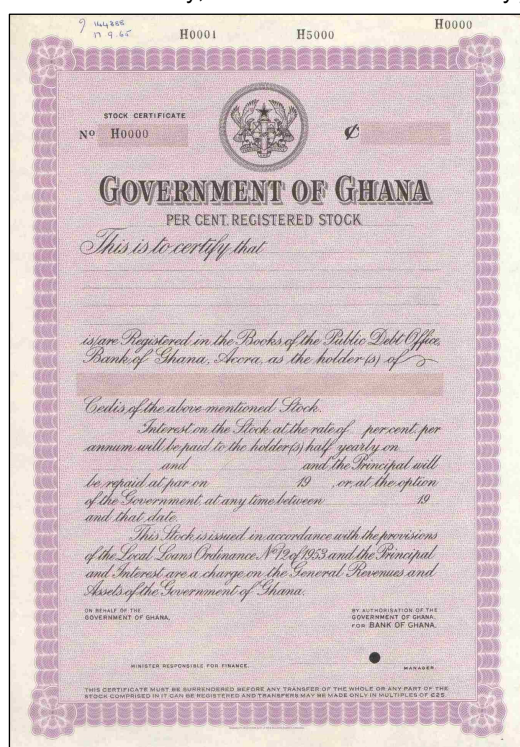
Po delší odmlce Vám ještě představíme tři nové zajímavé přírůstky. První je ze sbírky A. Přes jeho špatný stav jde o doposud jediný dostupný kus akcie Uhlíčitých lázní a zřidel v Poděbradech, označený série II. s datem emise 26. června 1920. Firma vznikla v roce 1919 a první emise vydala 12.500 akcií. Při zvýšení kapitálu bylo vydáno 5.000 ks, ale dosud se nikdy nevyskytla. Do připravovaného katalogu je tak vítaným kusem.

Teoreticky vždy existuje šance, že se objeví všechny dosud vydané cenné papíry, ale v praxi jsou podobné objevy opravdu v rovině zázraků.

Další novinky mají něco společného. Obě jsou zařazeny do sbírky G, tedy cenných papírů z celého světa mimo USA vydaných od roku 1951 do současnosti a obě pocházejí z Afriky. Jde o státní dluhopisy Republik Mali a Ghany. Na obou papírech je poznat politické směřování obou států. Zatímco Mali tiskla ve východoněmecké tiskárně cenin v Lipsku, protože přešla do socialistického bloku. Ghana po vyhlášení nezávislosti zůstala demokratickým státem a členem Commonwealthu a nadále využívala služeb britských tiskáren v Londýně. Tento dluhopis vytiskla v roce 1965 tiskárna Bradbury, Wilkinson & Co. Ltd. Rozdíly jsou i v grafice giloší.

A2382 - Akcie Uhlíčitých lázní a zřidel v Poděbradech II. emise z 26. 6. 1920

G3157 - Dluhopis Ghany vytištěný v září 1965 v Londýně

G3156 - Dluhopis Mali na 100.000 středoafričských franků vytištěný v roce 1962

NADAČNÍ KONTO

369 000 369 / 2010

Fio banka, a.s.

Muzeum cenných papírů, nadační fond, Pod Vilami 1038/13, 140 00 Praha 4 - Nusle, IČ 28 42 98 93, fond zapsán v nadačním rejstříku MS v Praze N697. Věstník je vydáván měsíčně jako zpravodaj o činnosti fondu a jeho sbírkách. Je šířen prostřednictvím webových stránek muzea za pomoci DAS MEDIA, a. s. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Sírění všech reprodukcí i textů bez dalšího souhlasu MCP je zakázáno a podléhá autorskému a reprodukčnímu právu.